

# TAIDEPOLKU

## Kumma keitos - tarinoita kokoelmista näyttelyyn

Tehtävät on suunniteltu 2-luokkalaisten taidepolkukierrosta varten, mutta ne sopivat kaikkien opetusryhmien käyttöön. Parhaiten ne soveltuvat 5-12 -vuotiaille.

Jokaiseen näyttelyhuoneeseen liittyy yksi tehtävä. Yksi oppitunti ei välttämättä riitä kaikkien tehtävien tekemiseen. Valitse ryhmällesi sopivimmat.

Ilmoitathan ryhmäsi vierailusta etukäteen Kumman asiakaspalveluun:

p. 044 718 2633 tai [taidemuseo@kuopio.fi](mailto:taidemuseo@kuopio.fi)

Mainitse, että käytät taidepolkutehtäviä.

Henkilökuntamme valmistele tarvittavat materiaalit ryhmäanne varten.

Tervetuloa!



Vihreä seinä, jossa  
on paljon lintuja

teema: ympäristö



Yksityiskohta teoksesta  
Anne Meskanen-Barman, Leiripaikka, 2019

Tarvikkeet: Kori, jossa on käpyjä, kiviä, eläimiä, höyheniä jne.

Istukaa tilaan matolle ja sen ympärille, katse kohti vihreää seinää.

Opettaja lukee ääneen:

*Tämän huoneen teoksissa pääosassa ovat luonto, maisemat ja linnut. Luonnon ja ympäristön suojeleminen on tärkeä asia. Ihmisten käsien tehtävänä on varjella luontoa. Etsitään yhdessä pitkältä vihreältä seinältä teos, jossa ihmisen kädet kannattelevat palasta metsää.*

Tarkastelkaa Anne Meskanen-Barmanin teosta Leiripaikka. Voit pyytää yhtä oppilasta lähemmäksi katsomaan, mitä yksityiskohtia metsästä löytyy tai kertoa itse ryhmällesi.

Tehtävä:

Jaa oppilaille huoneeseen tuodusta korista yksi luontoon liittyvä asia. Pidelkää esinettä käsissänne samaan tapaan, kuin teoksessa. Ajatelkaa, että tehtävänäsi on pitää huolta kädessänne olevasta luontokappaleesta. Pidelkää sitä hellästi ja arvostaen. Laittakaa silmät kiinni.

Opettaja painaa ylempää nappulaa seinällä olevasta vihreästä laatikosta, jossa lukee ”valitse äänimaisemasi”.

Tilassa alkaa kuulua lintujen ääniä.

Opettaja lukee ääneen: *Pidä silmät kiinni ja kuuntele rauhassa. Pidä hellästi ja arvostaen käsissä olevaa luontokappaletta ja kuvittele, että olet metsässä. Avaa silmät ja kuiskaa esineellenne: ”Pidän sinusta huolta, en satuta sinua koskaan”.*

Laittakaa lopuksi esineet takaisin koriin.

Jättäkää kori tähän tilaan ja siirtykää yhdessä seuraavaan huoneeseen.

# Lila huone

## teema: liike



Teemu Saukkonen, Pandoran lipas, 1987

Tehtävä: Asettukaa Teemu Saukkosen Pandoran lipas -teoksen eteen. Lippaasta nousee kaksi olentoa.

Opettaja: Kysy oppilailta, mitä olennot muistuttavat tai tuovat mieleen. Kerää vastauksia ja keskustelkaa niistä. Kerro oppilaille, että oliot ovat jonkinlaisia mielikuvituslonkeroita. Ne voisivat olla jotain käärmeen sukulaisia.

Kysy oppilailta, millaista ääntä käärmeet pitävät? Kokeilkaa yhdessä, osaatteko matkia käärmeen suihin. Kysy oppilailta, miten käärmeet liikehtivät? Kokeilkaa yhdessä, osaatteko seisoma-asennossa matkia käärmeen kiemurtelua.

Tutustukaa tähän tilaan ja esillä oleviin teoksiin. Niistä löytyy paljon värejä ja ihmisiä. Teokset kutsuvat teidät liikkumaan.



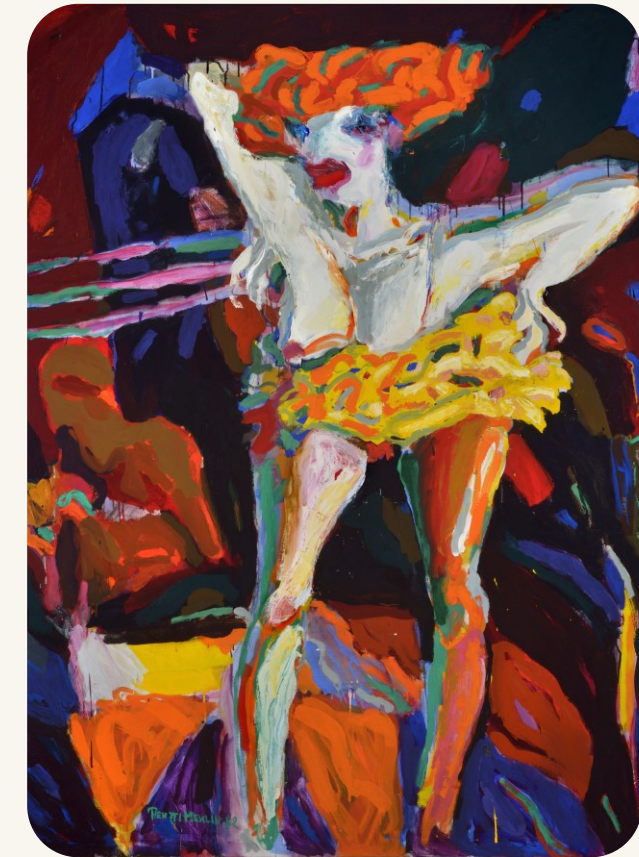
Riitta Rönkkö, Aloha oe, 1982

Tehtävä: Asettukaa seuraavaksi Riitta Rönkön Aloha oe -teoksen eteen.

Opettaja: Kysy oppilailta, mitä kissaeläimen piirteitä he tunnistavat hahmossa (korvat, kuono, tassut, häntä).

Kysy oppilailta, millaista ääntä kissat pitävät (naukuminen, sähiseminen ja kehräys). Kokeilkaa yhdessä, miten osaatte matkia erilaisia kissan ääntelytapoja.

Kissat venyttelevät mielellään. Matkikaa yhdessä kissan venyttelyliikkeitä. Nostakaa kädet niin korkealle kuin saatte ja venytelkää. Pyöristäkää ja notkistakaa selkäänne vuoron perään ja tehkää kaikenlaisia mielikuvituksellisia ja nautinnollisia venytyksiä samalla naukuen ja kehräten, ehkä myös sähisten.



Pentti Meklin, Tanssijatar, 1982

Tehtävä: Asettautukaa Pentti Meklinin Tanssijatar-teoksen luokse.

Opettaja: Tanssiatar on kuvattu kesken tanssin kyynärpäät ylhäällä.

Asettukaa teoksen eteen tanssijan asentoon yläruumis etukenoon ja kyynärpäät ylös.

Kuvitelkaa, millainen tanssi on menossa ja matkikaa tanssijaa omalla tyyllillänne. Miten polvet liikkuvat, entä kädet? Kokeilkaa miten takapuoli voisi liikkua, entä pää?

HUOM. opettaja: Lue seuraavan sivun tehtävänanto ennen kuin siirrytte seuraavaan huoneeseen.

# Vaaleanpunainen & ruskea huone

## teema: taiteen tutkiminen

Tarvikkeet: Penaali, jossa laminoituja yksityiskohtakuvia taideteoksista.

Opettaja lukee ääneen, ennen kuin siirrytään eteenpäin:

*Seuraavassa huoneessa on vanhoja taideteoksia. Taiteen tutkijat ovat selvittäneet niistä esimerkiksi mitä aiheita ne esittävät ja kuka taulut on ennen vanhaan omistanut. Teidän tehtävänänne on tutkia taideteoksia, mutta muistakaa, että niihin ei saa koskea.*

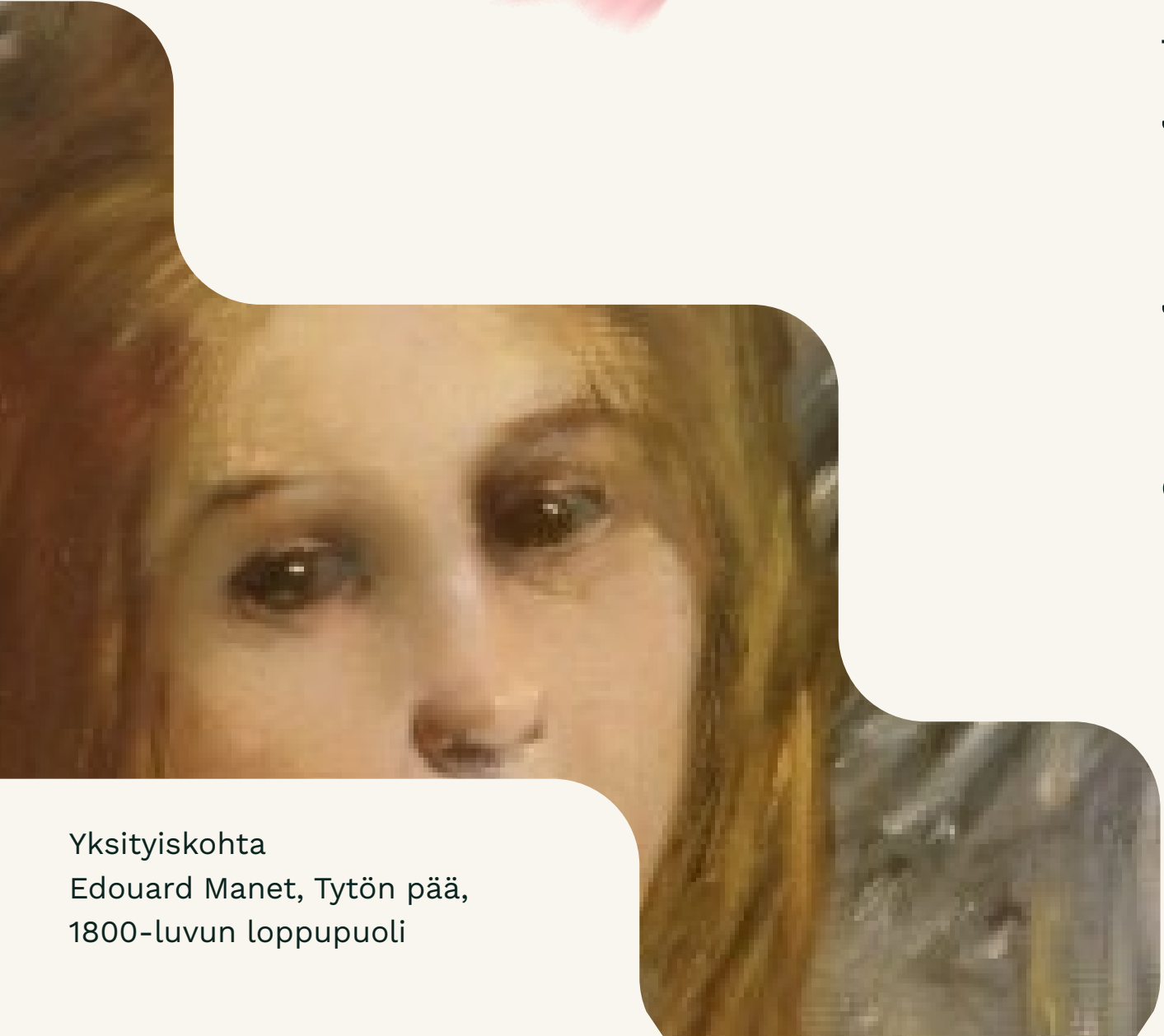
Tehtävä:

Jaa jokaiselle oppilaalle korista yksi kuva ja pyydä heitä etsimään, mistä seuraavan huoneen taulusta kuvan yksityiskohta löytyy.

Jätä kori huoneeseen, jossa nyt olet.

Kun yksityiskohtakuva on löytynyt, kuva jätetään lattialle taulun alapuolelle ja oppilaat kokoontuvat seuraavaan huoneeseen, jossa on auton peräkontti.

Kerää lopuksi kuvat takaisin penaaliin.



Yksityiskohta  
Edouard Manet, Tytön pää,  
1800-luvun loppupuoli

Huone, jossa  
auton peräkontti

teema: kirjoittaminen



Juho Rissanen, Lukeva mies, 1933

Tarvikkeet: istuintyyny, sulkakynä ja mustepullo

Ottakaa kärrystä pyöreät istuintyyny ja istukaa lasimaalauksen eteen.

Opettaja: Paina lasimaalauksen alapuolella olevaa nappulaa

Opettaja lukee ääneen:

*Mies on kirjoittamassa kirjettä vanhanaikaisella mustekynällä, jossa kynää kastettiin mustepulloon. Taulu on tehty vuonna 1933, jolloin ihmiset kirjoittivat paljon kirjeitä ja lähettivät ne postin kautta toisilleen. Puhelimet olivat harvinaisia eikä kännyköitä tai tietokoneita ollut vielä olemassa.*

Tehtävä: Näytä oppilaille sulkakynää ja mustepulloa ja kerro, miten niitä käytettiin. Miettikää yhdessä, kenelle lasimaalauksen mies mahtaa kirjoittaa ja mitä hän kirjeessään kertoo.

Lopuksi palauttakaa istuintyyny takaisin kärryyn ja opettaja siirtää tyynykärryn hissien viereen keltaseinäiseen huoneeseen.

# Musta huone

## teema: mediataide



Kuva videoteoksesta  
Johanna Väisänen, Urkujoki, 2022

Jätä tämä tehtävä tekemättä, jos aikaa on vähän ja ryhmäsi on iso.

Opettaja: Siirrä tarvittaessa huoneen pitkä musta penkki seinustalle, jotta oppilaat mahtuvat istumaan lattialle.

Tehtävä: Videoteoksen katselu ja siitä keskustelu

Opettaja: Paina oranssista valintalaatikosta numeroa 2, jolloin mediatilassa alkaa näkyä Johanna Väisänen teos Urkujoki. Teos kestää noin 14 min. Katselkaa rauhassa teosta.

Keskustelutehtävä videon aikana:

- Missä eri muodoissa vesi on teoksessa?
- Millä eri tavoin vedessä kuljetaan teoksessa? (soutaen veneellä, soutaen lautalla, luistellen)
- Mitä eri vuodenaikoja videolla on nähtävissä?

Sininen huone

teema: ammatit



Jaakko Rönkkö, Omakuva, 1977

Tehtävä:

Mitä eri ammatteja löydätte tämän huoneen teoksista?

Kysele oppilailta, mistä he tunnistavat ammatit.

(esimerkiksi: torikauppiaas, taiteilija, urheilija)

# Keltainen huone (hissin vieressä) teema: lähteminen



Arvid Liljelund,  
Lähtö Pariisista, 1884

Tarvikkeet: istuintyyny, mustassa kassissa: hattu, nenäliina ja kangaspaloja.

Ottakaa kärrystä pyöreät istuintyyny ja asettukaa istumaan ison Lähtö Pariisista -maalauksen eteen.

Tehtävä: Katselkaa yhdessä teosta ja keskustelkaa siitä.

Opettaja kysyy:

- *Mitä maalauksen henkilö katselee ikkunasta?*
- *Mitä hän ääniä hän kuulee?*
- *Miten henkilön asu eroaa nykypäivän pukeutumisesta? \*)*
- *Mitä henkilöllä on kädessään ja miksi?*
- *Maalauksen nimi on Lähtö Pariisista. Onko henkilö mielestänne lähdössä itse Pariisista vai katseleeko hän jotain toista ihmistä, joka on lähdössä?*
- *Kuka häntä voisi olla vastassa?*
- *Mitä lähtijä ajattelee?*
- *Millä kulkuneuvolla hän ehkä matkustaa?*

**\*)** Opettaja: Näytä oppilaille korissa olevaa hattua ja nenäliinaa ja kangaspaloja. Punaiset kankaat voisivat olla henkilön mekosta ja pehmeä nahka, säämiskä, hänen hanskoistaan.

Ottakaa istuintyyny ja niiden kärry mukaan seuraavaan huoneeseen.

# Lila huone

teema: muodot ja  
värit



Sami Korhikoski, Smiley, 2024.

Tarvikkeet: Istuintyyny

Tehtävä: Asettukaa istumaan Sami Korhikosken  
Smiley -teoksen eteen. Katselkaa ja keskustelkaa.

Opettaja:

*Mitä muotoja ja värejä näette teoksessa?*

*Smiley tarkoittaa hymynaamaa.*

*Teos kertoo hymyilemisestä ja iloisista asioista.*

*Mikä saa sinut iloiseksi tai nauramaan?*

Palauttakaa istuintyyny kärryyn ja jättäkää kärry näyttelytilaan.



# Kerrassaan kummallista! Kiitos käynnistä!

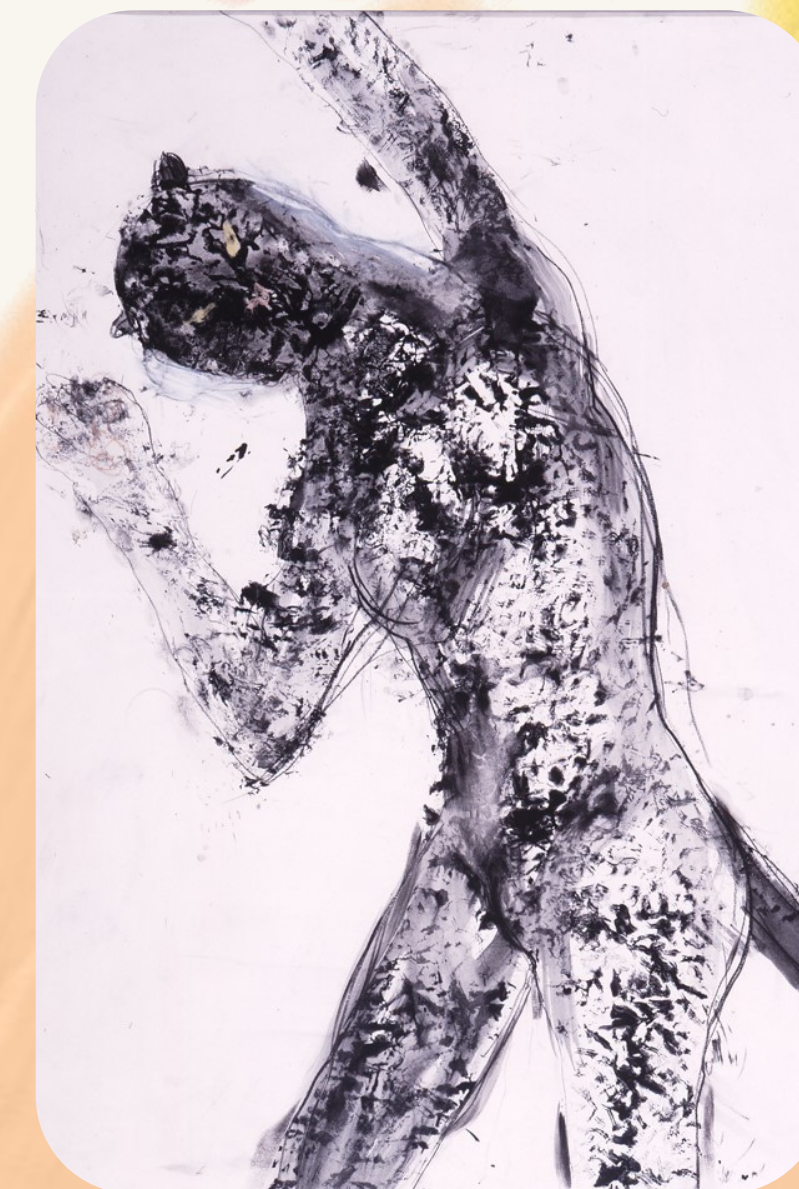
Ilmoitathan henkilökunnalle,  
kun lopetatte taidepolun.



Miina Äkkijyrkkä, Lehmän pää, 2001



Yksityiskohta teoksesta  
Sami Korkiakoski, Smiley, 2024.



Riitta Rönkkö, Aloha oe, 1982